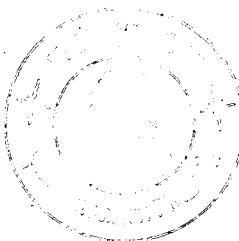

บรรณานุกรม

หนังสือ

ประคอง กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

สุมิตร คุณากร. หลักสูตรและการสอน, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2510.

บทความและวารสาร

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. " กิจกรรมพิเศษ " อนุสารประกอบหลักสูตร ประถมศึกษา, โรงพิมพ์ชนบุรี 2504, หน้า 1 - 10.

จันทร์ ชุมเมืองปัก. " กิจกรรมนักเรียนช่วยเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กจริงหรือ " ศึกษาศาสตร์ภาคศึกษา 11 15 (มีนาคม 2508) : 20.

ชญ แสงศักดิ์. " ข้อคิดในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร " วิทยจารย์ 10 (ธันวาคม 2513) : 3 - 18.

วิทยานิพนธ์

จันทร์พร พวงเจริญ. " กิจกรรมเสริมหลักสูตร วิชาสังคมศึกษาของวิทยาลัยครูใน กรุงเทพมหานคร " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516).

จิตรบุญรวม เฒ่าวัฒนา. " การสำรวจปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการสอนวิชา สังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508).

- ทองสุข รัตนศรีวงศ์. " ปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา " (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2506).
- รัชนาภรณ์ เสนาลักษณ์. " การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของ รัฐบาลในเขตกรุงเทพ " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517).
- นิตยา เปลื้องนุช. " เจตนคติของอาจารย์ใหญ่ ครู นักเรียน ระดับมัธยมศึกษาของ โรงเรียนรัฐบาลภาคกลางที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน " (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2519).
- เบญจมาศ เพิ่มสุขศรี. " การสำรวจทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร " (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508).
- ประภัสสร มโนรัตน์. " เจตนคติของอาจารย์ใหญ่ ครู และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนรัฐบาลในภาคเหนือ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร- วิโรฒ, 2519).
- ปรีชา ชมโต. " การสำรวจกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา " (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2504).
- พูนศิริ เจริญพันธ์. " ความสนใจของนักเรียนในโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย ที่มีต่อ กิจกรรมเสริมหลักสูตร " (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514).

- บุษวีวัลย์ วณิชจินดา. " ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา กับผลสำเร็จในการ เรียนวิชาสังคมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513).
- ราตรี ทิพย์โอสถ. " การจัดชุมนุมในโรงเรียนเด็กหัดครู " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2501).
- วณิ ปัทมลิขิตสกุล. " การสำรวจความสนใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511).
- วิภา วิสเพชญ์. " กิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519).
- สมชัย หงษ์ทองคำ. " สสำรวจชมรมวิทยาศาสตร์ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507).
- สมลักษณ์ สุดหอม. " โปรแกรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522).
- สุนทร โคตรบรรเทา. " การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2506).
- สุภาพ สัตยานนท์. " ความคิดเห็นของนักเรียนในโรงเรียนสตรีวิทยาที่มีต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตร ปีการศึกษา 2517 " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517).

สุดมาลี เลขเกาะ. " เจตนคติของอาจารย์ใหญ่ ครู และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ของ
โรงเรียนรัฐบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน "
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ, 2519).

อัมพร ศิลารังษี. " ปัญหา การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาในระดับชั้นมัธยม
ศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสาธิต " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515).

ภาษาอังกฤษ

Best, John W., Research in Education (New Hersy : Prentice Hall, Inc.,
1970), pp. 174 - 175

Blount, Nathan S., and Klausmeier, Herbert J., Teaching in Secondary
School (New York : Harper and Row Publishers, 1969), P. 534,
PP. 546 - 548

Dewey John, Democracy and Education (New York : Macmillan Company, 1916),
P. 164

Fretwell, Elbert K., Extra Curricular Activities in School, Houghton
Mifflin Co., Boston, P. 4 - 5

Mckown, Harry Co., Activities in Elementary School New York : McGraw -
Hill Book Company, Inc., 1938), P. 4

Raskens, Ronald W., " Relationship between Leadership Participation in
College and after College, "The Personel and Guidance Journal.
Vol. 34 No. 2 (October, 1960), PP. 110 - 114.

Tomskins Ellsworth, Extra Class Activities for all Pupils (Washington :
Federal Securicy Agency Office of Education, 1950), P. 10.

Unruh, Gleny G., and Alexander, William M., Innovation in Secondary
Education (New York : Holt Rineheart and Winston, 1970), P. 5.

Artickle

- Bartos, Robert Bryan, A Study of Field Participation and Classroom Experience and Their Effects Upon the Perceptions of Prospective Teachers, " Dissertation Abstracts, Vol. 33, No.7 (January, 1973), P. 324 - A
- Brinegar, Harold F., " The Measurment of Attitude of High School Students Toward Their School, " Thesis Abstract, Series, (1952), 49-54
- Doohan, Josept Edward, " Current Practices and Problems in Student Activities in Four Main Public Secondary School," Dissertation Abstracts, Vol, 29, No. 7 (January, 1969), P. 2146 - A
- Guilbault, Robert Origience, " A Comparision of Student Activities Program in Three Type of Connectigut Middle School, " in Dissertation Abstracts International, Vol, 32 No.1 (July, 1971), P. 305 A.
- Humphy, Robert D., "Thesis Abstract, " Series No. 16 School of Education, Indiana University, 125 - 135, 1960.
- Skillman, John Harold, " A Study of Relationship Between Paticipation in Various Types of Extra Class Activities and Academic Performance in Three Private Japanese Secondary School, "Dissertation Abstract, 19 : 1958, February, 1959.
- Unruh Adolph, "Some Criteria for Evaluating a Program of Activities, School Activities," XI September, 1949), 1 : 3

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

ตุลาคม 2522

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
เรียน

เนื่องจาก นาย วสันต์ พรหมบุญ นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรมการจัดกิจกรรม
เสริมหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร" ในการวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้อง
อาศัยข้อมูลที่ได้จากอาจารย์และนักเรียนในโรงเรียนของท่านทางภาควิชาประถมศึกษา
จึงใคร่ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามแก่นิสิตที่มาทำการวิจัยด้วย เพื่อประโยชน์
ทางการศึกษาต่อไป

ภาควิชาประถมศึกษาหวังในความกรุณาของท่านว่าจะให้ความร่วมมือเป็น
อย่างดีจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาประถมศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

19 มิถุนายน 2522

เรียน อาจารย์สอนชั้นประถมศึกษาที่มัธยม

เนื่องจากกระผมกำลังทำการวิจัย เรื่อง "โปรแกรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในโรงเรียนประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" ซึ่งต้องใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนของท่าน ในฐานะที่ท่านเป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จึงใคร่ขอความกรุณาได้โปรดพิจารณาแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด และตอบให้ตรงกับความจริงมากที่สุด คำตอบของท่านทุก ๆ ข้อ เป็นสิ่งที่มีค่ายิ่งที่จะทำให้การวิจัยสมบูรณ์ขึ้น ซึ่งจะถือเป็นความลับและนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น ไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใด

กระผมหวังอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี จึงขออวยพร
พระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายวสันต์ พรหมบุญ)

นิสิตปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามอาจารย์

เรื่อง

"โปรแกรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ในโรงเรียนประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร"

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับอาจารย์

ส่วนที่ 2 รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับกิจกรรม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ความมุ่งหมาย วิธีการจัด และการเข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 2 ประเภทของกิจกรรมที่จัด และประโยชน์

ตอนที่ 3 การประเมินผล ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

รายละเอียดเกี่ยวกับอาจารย์

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง และเติมข้อความในช่องว่าง

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. วุฒิ

4. สอนวิชาต่าง ๆ รวมสัปดาห์ละ 4 - 8 ชั่วโมง

9 - 12 ชั่วโมง

13 ชั่วโมงขึ้นไป

5. ทานสอนมาแล้ว 1 - 5 ปี

6 - 10 ปี

11 ปีขึ้นไป

6. หน้าที่พิเศษที่ท่านต้องทำนอกเหนือไปจากการสอน (ตอบได้หลายข้อ)

- อาจารย์ใหญ่
- ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ
- ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายบริหาร
- ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายกิจกรรมนักเรียน
- หัวหน้าฝ่ายธุรการ
- หัวหน้าหมวดวิชา
- หัวหน้าระดับชั้น
- ที่ปรึกษาชุมชนต่าง ๆ
- หน่วยงานทะเบียน - วัสดุ
- หน่วยงานห้องสมุด
- หน่วยงานธุรการ
- อาจารย์ฝ่ายแนะแนว
- หน่วยงานโสตทัศนศึกษา
- อาจารย์ประจำชั้น
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

1.

2.

3.

7. ท่านเคยได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือไม่

เคย

ไม่เคย

8. ท่านเคยไปอบรมหรือศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือไม่

เคย

ไม่เคย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

19 มิถุนายน 2522

นักเรียนที่รัก

เนื่องจากผมกำลังทำการวิจัย เรื่อง "โปรแกรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ในโรงเรียนประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" ซึ่งต้องใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือรวบรวม
ข้อมูล เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนของท่าน

ในฐานะที่นักเรียนเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านนี้โดยตรง คำตอบของ
นักเรียนจะเป็นสิ่งมีค่าที่จะทำให้การวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงใคร่ขอความกรุณาได้โปรด
พิจารณาแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียดและตอบให้ตรงกับความจริงมากที่สุด คำตอบ
ของนักเรียนจะถือเป็นความลับ ผู้วิจัยจะนำคำตอบของนักเรียนไปใช้ประโยชน์ทางการ -
ศึกษาเท่านั้น ไม่มีผลกระทบบะเทือนต่อนักเรียน และโรงเรียนแต่อย่างใด

ผมหวังอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ. โอกาสนี้ด้วย

ด้วยความขอบคุณยิ่ง

(นายวสันต์ พรหมบุญ)

นิสิตปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามนักเรียน

เรื่อง

"โครงการการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ในโรงเรียนประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร"

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

ส่วนที่ 2 รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับกิจกรรม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ความมุ่งหมาย วิธีการจัด และการเข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 2 ประเภทของกิจกรรมที่จัด และประโยชน์

ตอนที่ 3 การประเมินผล ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง และเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษา ตอนต้น ตอนปลาย
4. โรงเรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ตอนที่ 1

ความมุ่งหมาย วิธีการจัด และการเข้าร่วมกิจกรรม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และเติมข้อความลงในช่องว่าง
 ถ้าท่านไม่สามารถตอบคำถามได้ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
 ไม่ทราบ

1. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดจุดมุ่งหมายและขอบข่ายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือไม่

- มี
 ไม่มี
 มีบางกิจกรรม
 ไม่ทราบ

2. ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแต่ละครั้งผู้ใด เป็นผู้กำหนดความมุ่งหมาย

- ฝ่ายบริหาร (อาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่)
 อาจารย์ฝ่ายกิจกรรม
 อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมร่วมกับนักเรียน
 คัดลอกมาจากหนังสือต่าง ๆ
 ไม่ทราบ

3. ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งท่านใดทราบจุดประสงค์ในการดำเนินงานหมายกำหนดการ และวิธีการจัดทุกครั้งหรือไม่

- ทราบทุกครั้ง
 ทราบบางครั้ง
 ไม่ทราบเลย

4. ผู้ริเริ่มในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนของท่านคือใคร

- นักเรียน
- อาจารย์ฝ่ายกิจกรรม
- นักเรียนและอาจารย์ฝ่ายกิจกรรม
- ฝ่ายบริหาร
- ไม่ทราบ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5. อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมใดมาโดยวิธีใด

- นักเรียนเลือก
- อาจารย์เลือกกันเอง
- ฝ่ายบริหารเป็นผู้แต่งตั้ง
- ฝ่ายบริหารจะแต่งตั้งอาจารย์คนหนึ่งหรือคณะหนึ่งที่เหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละครั้ง
- นักเรียนเสนอชื่อไปให้ฝ่ายบริหารพิจารณาแต่งตั้ง
- ไม่ทราบ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

6. โรงเรียนของท่านมีการจัดเตรียมวิธีดำเนินงานกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยวิธีใดบ้าง

(ตอบได้หลายข้อ)

- ประชุมครูชี้แจงวัตถุประสงค์ การดำเนินงานและขอความร่วมมือ
- มีการประชุมระหว่างผู้บริหารและคณะครูที่หน้าที่เกี่ยวข้อง
- ประชุมนักเรียนชี้แจงวัตถุประสงค์ และการดำเนินงาน
- แจกเอกสารและระเบียบการให้นักเรียนและครูปกครองพร้อมทั้งขอความร่วมมือ
- วางแผนและกำหนดโปรแกรมก่อนหน้าที่จะมีกิจกรรมเป็นคราว ๆ ไป
- วางแผนและกำหนดโปรแกรมล่วงหน้าไว้อดทุกปี
- ไม่ทราบ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

7. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างไร

- อาจารย์เป็นผู้วางแผนและจัดกิจกรรมเอง
- อาจารย์เป็นผู้วางแผน แต่ให้นักเรียนเป็นผู้จัดกิจกรรม
- อาจารย์และนักเรียนร่วมกันวางแผนและจัดกิจกรรม
- นักเรียนวางแผนและดำเนินงานในความคิดของอาจารย์
- ฝ่ายบริหารกำหนดนโยบายเอง
- ไม่ทราบ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

8. กิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนของท่านจัดขึ้นในเวลาใดบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- ในเวลาเรียน
- ว่างเวลาพัก
- หลังเลิกเรียน
- วันหยุดราชการและวันหยุดพิเศษ
- แลวแต่กิจกรรมแต่ละอย่างเช่นทำบุญเข้าพรรษาในเดือน 8
- เมื่อสิ้นภาคเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

9. ตามความเห็นของท่าน เวลาที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรคือเวลาใด (ตอบได้หลายข้อ)

- ในเวลาเรียน
- ว่างเวลาพัก
- หลังเลิกเรียน
- วันหยุดราชการและวันหยุดพิเศษ
- แลวแต่กิจกรรมนั้น ๆ จะเหมาะสมกับวัน - เวลาไหน
- เมื่อสิ้นภาคเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

10. ความความเห็นของท่านอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมเสริมหลักสูตรทำหน้าที่ดีหรือไม่
- ทำหน้าที่ดีมาก ให้ความร่วมมือและอยู่ด้วยทุกครั้งที่มีกิจกรรม
- ทำหน้าที่ดีพอสมควร
- ทำหน้าที่ไม่ดี
11. เงินที่นำมาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้มาโดยวิธีใดบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)
- งบประมาณของโรงเรียน
- ค่าบำรุงจากสมาชิกแต่ละชุมนุม
- ระเบียบจากนักเรียน
- จัดฉายภาพยนตร์หรือแสดงละคร
- ได้รับการสนับสนุนจากบุคคล หรือหน่วยงานภายนอก
- ได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการ หรือจากสมาคมครูและผู้ประกอบการ
- ใช้จ่ายจากการขายอาหารกลางวันให้แก่ นักเรียน
- ไม่ทราบ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)
12. จากกิจกรรมที่ผ่านมา นักเรียนเข้าร่วมหรือให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมมากน้อยเพียงใด (ตอบได้หลายข้อ)
- กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมดี
- มักจะเข้าร่วมกิจกรรมบันเทิงเป็นส่วนใหญ่
- ไม่ค่อยเข้าร่วมเพราะกิจกรรมไม่น่าสนใจ
- เข้าร่วมเฉพาะกิจกรรมใหญ่ ๆ
- ผู้ปกครองนักเรียนไม่สนับสนุนให้ดูหลานของตนเข้าร่วมกิจกรรม
- นักเรียนมาจากครอบครัวยากจน จึงไม่สามารถร่วมกิจกรรมบางอย่างที่ต้องใช้เงินได้
- นักเรียนไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมเพราะเกรงจะเสียการเรียน

13. มีผู้ใดบ้างที่ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียน
- ชาวบ้านในชุมชนใกล้เคียงมาร่วมด้วย
 - โรงเรียนเชิญผู้ปกครองนักเรียนมาร่วมด้วย
 - โรงเรียนเชิญนักเรียนโรงเรียนอื่น ๆ มาร่วมด้วย
 - ส่วนใหญ่มีแต่นักเรียนกับอาจารย์โรงเรียนของตนเองเท่านั้นที่ร่วมกิจกรรม
14. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างไรบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)
- เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย และฝึกการเป็นพลเมืองดีของชาติ
 - เพื่อให้นักเรียนรู้จักนำตนเองและบังคับตนเอง
 - เพื่อให้มีความร่วมมืออันดีต่อกัน
 - เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบความสามารถพิเศษ ความถนัด และความสนใจของตนเอง ได้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถนั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น
 - เพื่อก่อให้เกิดวินัยที่ดี ส่งเสริมนักเรียนให้เคารพกฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ของโรงเรียน และมีชีวิตที่ดี
 - เป็นการส่งเสริมทักษะต่าง ๆ เช่นทักษะในการเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเกิดความสุขสนานที่ได้ทำงานที่ตนสนใจ
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2

ประเภทของกิจกรรมที่จัด และประโยชน์

คำชี้แจง

คำถามต่อไปนี้ มี 3 ตอน โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านต้องการ เพื่อแสดงว่า

- ก. โรงเรียนของท่านเคยจัดกิจกรรมเหล่านี้หรือไม่
- ข. กิจกรรมแต่ละประเภทมีประโยชน์มากน้อยเพียงใด
- ค. นักเรียนชอบกิจกรรมแต่ละประเภทมากน้อยเพียงใด

ตัวอย่าง

		ก			ข		ค
เคยมีกิจกรรมเหล่านี้ในโรงเรียนของท่านหรือไม่		ประโยชน์ของกิจกรรมที่จัดขึ้น			นักเรียนชอบกิจกรรมเหล่านี้มากน้อยเพียงใด		
เคยมี	ไม่เคยมี	มีมาก	พอสมควร	ไม่มีประโยชน์	ชอบมาก	ชอบพอสมควร	ไม่ชอบเลย
✓			✓				✓

การประชุมนักเรียนวันสุดท้าย

ในส่วน ก. ถ้าท่านกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เคยมี หมายความว่า -
โรงเรียนของท่านเคยจัดประชุมนักเรียนในวันสุดท้าย

ในส่วน ข. ถ้าท่านกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง พอสมควร หมายความว่า
การประชุมนักเรียนในวันสุดท้ายนั้นท่านเห็นว่า มีประโยชน์ -
พอสมควร

ในส่วน ค. ถ้าท่านกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ไม่ชอบเลย หมายความว่า
ท่านไม่ชอบให้มีการจัดประชุมในวันสุดท้าย (แม้ว่าจะมี -
ประโยชน์ก็ตาม)

ก

ข

ค

เคยมีกิจกรรมเหล่านี้ในโรงเรียนของท่านหรือไม่		ประโยชน์ของกิจกรรมที่จัดขึ้น			นักเรียนชอบกิจกรรมเหล่านี้มากน้อยเพียงใด		
เคยมี	ไม่เคยมี	มีมาก	พอสมควร	ไม่มีประโยชน์	ชอบมาก	ชอบพอสมควร	ไม่ชอบเลย
4. โรงเรียนนำนักเรียนไปฟังเทศน์หรือเวียนเทียนที่วัดเนื่องในงานเทศกาลต่างๆ							
5. โรงเรียนเป็นเจ้าภาพนำผ้าป่า, กรฐิน หรือเทียน - พรธนาไปถวายวัดโดยมีนักเรียนไปร่วมถวาย							
6. การจัดตั้งชุมนุมผู้นำเพื่อประโยชน์							
7. การจัดตั้งชุมนุม เนตรนารี							
8. การจัดตั้งชุมนุมลูกเสือ							
9. โรงเรียนนำลูกเสือและเนตรนารีออกไปทำเพื่อประโยชน์ เช่น ลอกคูคลอง, ถางหญ้า, ปลูกต้นไม้ให้แก่วัดหรือสาธารณะ - สมบัติ							
10. โรงเรียนนำลูกเสือและเนตรนารีไปเยี่ยมและนำ-							

ก

ข

ค

เคยมีกิจกรรมเหล่านี้ในโรงเรียนของท่านหรือไม่		ประโยชน์ของกิจกรรมที่จัดขึ้น			นักเรียนชอบกิจกรรมเหล่านี้มากน้อยเพียงใด		
เคยมี	ไม่เคยมี	มีมาก	พอสมควร	ไม่มีประโยชน์	ชอบมาก	ชอบพอสมควร	ไม่ชอบเลย
เกาะภูเก็ต หรือประเทศพม่า (ตามจังหวัดเชียงใหม่หรืออำเภอแม่สอด - จังหวัดตาก)							
4. จัดตั้งชุมนุมวัฒนธรรมไทย							
5. จัดตั้งชุมนุมวัฒนธรรมนานาชาติ และเชิญผู้เชี่ยวชาญของชาตินั้น ๆ มาบรรยายหรือให้คำปรึกษา เช่น เชิญเจ้าหน้าที่สถานทูตของประเทศสหรัฐอเมริกา มาบรรยายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติเขา เป็นต้น							
6. จัดตั้งชุมนุมปาฐกถา							
7. โรงเรียนเปิดสอนการเต้นรำแบบสากล เช่น จังหวะตะลุง บั๊ก - ซาซาซา ฯลฯ							

ก ช ค

เคยมีกิจกรรมเหล่านี้ในโรงเรียนของท่านหรือไม่		ประโยชน์ของกิจกรรมที่จัดขึ้น			นักเรียนชอบกิจกรรมเหล่านี้มากน้อยเพียงใด		
เคยมี	ไม่เคย	มีมาก	พอสมควร	ไม่มีประโยชน์	ชอบมาก	ชอบพอสมควร	ไม่ชอบเลย
5.	โรงเรียนจัดให้นักเรียนเล่นกิจกรรมเขาจันทะหรือกายบริหารประกอบเพลง						
6.	โรงเรียนของท่านจัดแข่งขันกีฬา ต่อไปนี้						
	ฟุตบอล						
	บาสเกตบอล						
	ตะกร้อ						
	แชร์บอล						
	แฮนด์บอล						
	ห่วงยาง						
	ว่ายน้ำ						
	ยิมนาสติก						
	เทนนิส						
	โปงปอง						
	จักรยาน						
	ฟันดาบ						
	รักบี้						

ก

ข

ค

เคยมีกิจกรรมเหล่านี้ในโรงเรียนของท่านหรือไม่		ประโยชน์ของกิจกรรมที่จัดขึ้น			นักเรียนชมกิจกรรมเหล่านี้มากน้อยเพียงใด		
เคยมี	ไม่เคยมี	มีมาก	พอสมควร	ไม่มีประโยชน์	ชมมาก	ชมพอสมควร	ไม่ชมเลย
<p>เพื่อนมนุษย์ได้ เช่น การประชุมพยาบาล การเลี้ยงเด็กอ่อน การทำอาหาร การไวยาสาณัญประจำบ้าน ฯลฯ</p>							
<p>15. โรงเรียนนำเนตรนารีไปบำเพ็ญประโยชน์ เช่น ช่วยเลี้ยงเด็กที่สถานเด็กกำพร้า ชวรงานที่โรงพยาบาล ให้คำแนะนำด้านอนามัยแก่ชุมชน</p>							
<p>16. โรงเรียนจัดฉายภาพยนตร์หรือเชิญวิทยากรมาให้ความอบรมแก่เนตรนารี เช่น เชิญพยาบาลมาสาธิตการเลี้ยงเด็กอ่อน ฯลฯ</p>							

ตอนที่ 3

การประเมินผล วิทยุอาสาสมัคร และข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และเติมคำในช่องว่าง ถ้าท่าน
ไม่สามารถตอบคำถามได้ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ไม่ทราบ

1. การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทำให้นักเรียนได้ประโยชน์ด้านใดบ้าง (ตอบได้
หลายข้อ)

- ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน
- รู้จักทำงานเป็นพวกเป็นหมู่
- ฝึกการ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
- ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและหมู่คณะ
- ใ้สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและเพื่อน ๆ
- รู้จักปรับตัว เข้ากับสังคมและรู้จักสังคมดีขึ้น
- มีโอกาสแสดงความสามารถพิเศษของตนเอง
- มีโอกาสแสดงความคิดสร้างสรรค์
- ใ้รับประสบการณ์กว้างขวางขึ้น
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2. นักเรียนได้คะแนนจากการ เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือไม่

- ได้คะแนน
- ไม่ได้คะแนน
- ใ้รับแต่คำชมเชยจากอาจารย์
- ไม่ทราบ

3. เมื่อจัดกิจกรรมเสร็จแล้ว ทางโรงเรียนมีการประเมินผลหรือไม่

- มีการประเมินผล
- ไม่มีการประเมินผล
- ไม่ทราบ

4. โรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการประเมินผลของการจัดกิจกรรมไว้โดยเฉพาะหรือไม่
- มี
- ไม่มี
- ไม่ทราบ
5. เมื่อจัดกิจกรรมเสร็จแล้ว ทางโรงเรียนประเมินผลเมื่อใด
- หลังจากทำกิจกรรมเสร็จ
- เมื่อสิ้นภาคเรียน
- เมื่อสิ้นปีการศึกษา
- ไม่ทราบ
6. วิธีประเมินผลการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรในโรงเรียน ท่านใช้วิธีใดบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)
- ผู้รวมกิจกรรมกรออกแบบประเมินผล
- อาจารย์และนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมกรออกแบบประเมินผล
- สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน และคุณคือนักเรียนปฏิบัติ
- ประชุมชี้แจง ภาปลายผล
- อาจารย์ใหญ่ประกาศชี้แจงผลของการจัดกิจกรรมหน้าแถวตอนเคารพธงชาติ
- อาจารย์ใหญ่ให้อาจารย์ประจำชั้นชี้แจงนักเรียนของตนเอง
- ไม่ทราบ
7. เมื่อมีการประเมินผลแล้ว ทางโรงเรียนได้นำผลไปใช้ทางใดบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)
- นำไปปรับปรุงในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป
- ให้เป็นคะแนนกิจกรรมและพัฒนาการของนักเรียน
- นำผลไปเปรียบเทียบกับผลของการจัดกิจกรรมครั้งที่ผ่านมาหรือครั้งต่อไป
- ไม่ทราบ

8. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนกับความสนใจในการรวมกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างไร (ตอบได้หลายข้อ)

- ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่มอบหมายดีขึ้น
- ทำให้การปกครองนักเรียนง่ายขึ้น
- ทำให้การปกครองนักเรียนยากขึ้น
- ทำให้นักเรียนมีทัศนคติต่อโรงเรียนดีขึ้น
- ทำให้นักเรียนมีทัศนคติต่อโรงเรียนเลวลง
- นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น
- นักเรียนมีผลการเรียนลดลง
- การเข้าร่วมกิจกรรมไม่ทำให้เกิดผลกระทบที่ต่อเนื่องต่อการเรียนของนักเรียน
- ไม่มีความคิดเห็นเพราะไม่เคยเปรียบเทียบผลการเรียนกับการเข้าร่วมกิจกรรม

9. ท่านคิดว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนของท่านประสบผลสำเร็จเพียงใด

- เป็นที่น่าพอใจ
- ต้องปรับปรุงเล็กน้อย
- ต้องปรับปรุงอีกมาก
- ต้องปรับปรุงใหม่หมด
- ไม่ทราบ

10. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เข้ามาในโรงเรียนของท่าน พบอุปสรรคและปัญหา - คำนึงอย่างไร (ตอบได้หลายข้อ)

- นักเรียนไม่สนใจ ไม่เข้าใจ และไม่เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรม
- อาจารย์บางท่านไม่สนับสนุนร่วมมือ
- ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเท่าที่ควร
- ผู้ปกครองนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

- การประสานงานระหว่างนักเรียน ครู และผู้บริหารไม่ดี
- บริเวณโรงเรียนคับแคบ ไม่มีสถานที่ในการจัดกิจกรรม
- มีเวลาในการจัดน้อยเกินไป
- ไม่มีเวลาจัด เพราะเวลาเรียนเต็มที่อยู่แล้ว
- อุปกรณ์ไม่เพียงพอ
- งบประมาณไม่มี หรือน้อย
- จัดกิจกรรมซ้ำ ๆ ไม่น่าสนใจเท่าที่ควร
- ขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทางสาขาวิชาบางอย่าง
เช่น คานคณตรี พลศึกษา ลูกเสือ ฯลฯ
- ไม่ทราบ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

11. ถ้าท่านมีโอกาสดำเนินการปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ดีขึ้น ท่านมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การเตรียมการจัดกิจกรรม.....
.....
2. การดำเนินการจัดกิจกรรม.....
.....
3. การประเมินผลการจัดกิจกรรม.....
.....
4. อื่น ๆ (โปรดเขียนตามที่ท่านคิดหรืออยากจะทำ)
.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ข

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตุลาคม 2522

เรื่อง ขอความร่วมมือในการอ่านและประเมินผลการจัดโปรแกรมกิจกรรมเสริม
หลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา

เรียน ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ

เนื่องจากกระผม นายวสันต์ พรหมบุญ นิสิตปริญญาครุศาสตรมหา-
บัณฑิต สาขาประถมศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง " โปรแกรมการจัดกิจกรรม
เสริมหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร " ข้อมูลในการสร้าง
โปรแกรมได้จากข้อเท็จจริงและข้อเสนอแนะจากการตอบแบบสอบถามของครู และ
นักเรียนในระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร และจากการศึกษาเอกสาร
วิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวข้องเป็นเกณฑ์ในการสร้างโปรแกรมขึ้น เพื่อเสนอเป็นแนวทางแก่
กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย ทบวงมหาวิทยาลัย และโรงเรียนประถม
ศึกษา ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การวิจัยครั้งนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการประเมินผลจากผู้ทรงคุณ-
วุฒิทางค่านนี้ กระผมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้กรุณาอ่านและประเมินผล
โปรแกรมนี้ด้วย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายวสันต์ พรหมบุญ)

โปรแกรมกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษาฉบับนี้เขียนขึ้นจากข้อเท็จจริงและข้อเสนอแนะของอาจารย์ และนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม และศึกษาจากเอกสาร วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยขอเสนอแนะโปรแกรมนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เมื่อท่านอ่านโปรแกรมนี้แล้ว กรุณาประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา และเขียนข้อเสนอแนะในแบบสอบถามนี้ด้วย

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับคำจำกัดความของ " กิจกรรมเสริมหลักสูตร "

... เห็นด้วย ... ไม่เห็นด้วย

ข้อเสนอแนะ (โปรดระบุ)

.....

.....

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

... เห็นด้วย ... ไม่เห็นด้วย

ข้อเสนอแนะ (โปรดระบุ)

.....

.....

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

... เห็นด้วย ... ไม่เห็นด้วย

ข้อเสนอแนะ (โปรดระบุ)

.....

.....

4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการบริหารงานของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นในระดับ
ประถมศึกษา

... เห็นด้วย ... ไม่เห็นด้วย

ข้อเสนอแนะ (โปรดระบุ)

.....

.....

5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับประเภทต่าง ๆ ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน
ประถมศึกษาที่จัดขึ้น

... เห็นด้วย ... ไม่เห็นด้วย

ข้อเสนอแนะ (โปรดระบุ)

.....

.....

6. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร

... เห็นด้วย ... ไม่เห็นด้วย

ข้อเสนอแนะ (โปรดระบุ)

.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

โปรแกรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา

ความหมาย กิจกรรมเสริมหลักสูตรหมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นนอกเวลา เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในชั้น และพัฒนาการของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น เป็นกิจกรรมที่จัดดำเนินการโดยนักเรียนภายใต้ความเห็นชอบและสนับสนุนของคณาจารย์

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย และฝึกความเป็นพลเมืองดีของชาติ
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักนำตนเองและบังคับตนเอง
3. เพื่อให้มีความร่วมมืออันดีต่อกัน
4. เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบความสามารถพิเศษ ความถนัด และความสนใจของตนเอง ได้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถนั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น
5. เพื่อก่อให้เกิดวินัยที่ดี ส่งเสริมนักเรียนให้เคารพกฎ ขอบังคับต่าง ๆ ในสังคมที่ตนอยู่
6. เพื่อให้นักเรียนมีความสามัคคีในหมู่คณะ รักโรงเรียน ห่วงในเกียรติของโรงเรียน และมีชีวิตที่ดี
7. เป็นการส่งเสริมทักษะต่าง ๆ เช่นทักษะในการเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเกิดความสนุกสนานที่ได้ทำงานที่ตนสนใจ

แนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา

1. ขั้นริเริ่ม ผู้ริเริ่มในการจัดกิจกรรมนั้น เป็นบุคคลหลายฝ่ายร่วมกัน คือฝ่ายบริหาร อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมนักเรียน อาจารย์ที่สอนประจำแต่ละวิชา เช่น วิชาสังคมศึกษา วิชาพลานามัย ฯลฯ หรืออาจารย์กับนักเรียนร่วมกันจัดกิจกรรมที่ตนสนใจ ภายใต้ความเห็นชอบและสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร

2. การเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมเสริมหลักสูตร อาจทำได้ ดังนี้

- 2.1 ผู้บริหารเลือกตามความเหมาะสม
- 2.2 ผู้บริหารและคณะครูช่วยกันเลือก
- 2.3 คณะครูเลือกกันเอง
- 2.4 ผู้บริหาร ครู และนักเรียนร่วมกันเลือก
- 2.5 นักเรียนเลือกและเสนอชื่อไปให้ฝ่ายบริหารพิจารณาแต่งตั้ง

หลักการเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักเรียนนั้น ผู้เลือกต้องพิจารณาบุคคลที่มีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ความถนัด บุคลิกภาพ ความสามารถในการทำงานร่วมกับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นประชาธิปไตย มีความเป็นกันเอง กล่าวที่สะดุดใจ เป็นผู้ที่เสียสละทั้งกำลังกาย กำลังความคิด กระทั่งกระดองเงิน เป็นบุคคลที่คนส่วนใหญ่ยอมรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียน

หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมเสริมหลักสูตรอาจจำแนกได้ดังนี้

1. ร่วมกับนักเรียนในการวางโครงการและแผนงานการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

2. เป็นสื่อกลางระหว่างนักเรียนกับฝ่ายบริหารในการประสานงานหรือแสดงกิจการต่าง ๆ
3. เป็นผู้คอยชี้แนะช่วยแก้ปัญหาและเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว
4. ทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน เช่น คำนวณลูกเสือ หรือการกีฬา เป็นต้น
5. ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางด้านการเลือกกิจกรรม การวางแผน และการดำเนินการในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
6. เป็นผู้เสริมกำลังใจและหาทางให้คณะครูอาจารย์มีความเข้าใจ ให้ความสนับสนุนและรวมกิจกรรมที่จัดขึ้น
7. ชี้แจงให้นักเรียนเห็นคุณประโยชน์ของกิจกรรม เป็นผู้ฝึกให้นักเรียนรู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ สนับสนุนส่งเสริมกำลังใจและติดตามผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ
8. ช่วยใช้ระเบียบการใช้จ่ายเงินในการจัดกิจกรรม การจัดหาและเก็บรักษาเครื่องมืออุปกรณ์
9. ช่วยส่งเสริมนโยบายของโรงเรียน และความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้
10. ครูอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรระลึกอยู่เสมอว่านักเรียน ชั้นประถมศึกษาชั้นนั้นยังคงคอยช่วยปัญหา กำลังกายและความอดทน ครูต้องมีความอดทนเป็นพิเศษ รู้จักหาเทคนิคต่าง ๆ มาใช้กับนักเรียน กิจกรรมบางอย่างนักเรียนอาจจะคิดไม่ถึง ครูต้องเป็นผู้ริเริ่มจัดหามาให้ก่อน การที่จะรอให้นักเรียนคิดหรือจัดขึ้นเองนั้นดูจะเป็นไปได้ยากโดยเฉพาะ นักเรียนชั้นประถมต้น บางครั้งครูต้องการแสดงบทบาทเป็นที่เลี้ยงดูหรือเป็นพ่อแม่ของเด็กในบางโอกาส

3. มีการประชาสัมพันธ์ชักจูงให้นักเรียนเข้าร่วมเป็นสมาชิกในรูปของชุมนุม เช่น ชุมนุมดนตรี ชุมนุมกีฬา หรือเป็นสมาชิกในรูปของกิจกรรมเฉพาะอย่าง เช่น เป็นกรรมการจัดงานรื่นเริงประจำปี เป็นกรรมการจัดนิทรรศการ

4. ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรมีการวางแผนข้อบังคับ ขอบข่าย และรายละเอียดต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมแต่ละชนิดไว้ให้ชัดเจน นักเรียนหรือสมาชิกควรได้รับทราบอย่างทั่วถึง

5. ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ต้องกำหนดจุดมุ่งหมาย ขอบข่าย รายละเอียดอย่างชัดเจน และต้องแจ้งให้นักเรียนหรือสมาชิกทราบทุกครั้ง การแจ้งกิจกรรมนั้นอาจทำได้โดย

5.1 ประกาศทางเครื่องกระจายเสียงให้ทราบ

5.2 พิมพ์รายละเอียดต่าง ๆ แจกนักเรียน

5.3 ติดประกาศตามบอร์ดต่าง ๆ ในโรงเรียน

5.4 จัดประชุมชี้แจง

5.5 แจ้งให้ทราบในห้องเรียนแต่ละห้องโดยผ่านหัวหน้าชั้นหรือครูประจำชั้น

5.6 แจ้งในวารสารของโรงเรียน

5.7 ในกรณีที่จะเชิญผู้ปกครองของนักเรียนหรือศิษย์เก่ามาร่วมด้วย ให้ทำเป็นหนังสือเชิญฝากนักเรียนไป หรือประกาศทางสื่อมวลชน

6. การจัดเตรียมงานเพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีการจัดเตรียมภายใต้การประสานงานของฝ่ายบริหาร อาจารย์ และนักเรียนหลายวิธีด้วยกันคือ

6.1 ประชุมระหว่างผู้บริหารและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

6.2 วางแผนและโปรแกรมการจัดกิจกรรมไว้ตลอดปี

- 6.3 ประชุมครูชี้แจงวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน และขอความร่วมมือจากทุกฝ่าย
- 6.4 ประชุมนักเรียนชี้แจงวัตถุประสงค์ และการดำเนินงาน
- 6.5 จัดเตรียมงบประมาณ อุปกรณ์ สถานที่ เวลา และบุคลากร
7. การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร อาจดำเนินการได้ดังนี้
 - 7.1 อาจารย์และนักเรียนร่วมกันวางแผนงาน
 - 7.2 นักเรียนในรูปคณะกรรมการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ และดำเนินการ โดยมีอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมหรือที่ปรึกษา คอยให้คำปรึกษา และควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด
 - 7.3 แบ่งหน้าที่รับผิดชอบให้ทั่วถึงโดยคำนึงถึงความสามารถ และความเหมาะสม
 - 7.4 อาจารย์ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ แสดงความคิดเห็น ความสามารถให้มากที่สุด
 - 7.5 มีการประสานงานอย่างใกล้ชิดทั้งฝ่ายบริหาร อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมและนักเรียน
8. การจัดเตรียมสถานที่ ขึ้นอยู่กับประเภทของกิจกรรมที่จัดขึ้น สถานที่ภายในโรงเรียนที่สามารถจัดกิจกรรมได้คือ
 - 8.1 ห้องเรียนแต่ละห้อง
 - 8.2 ห้องสมุด
 - 8.3 โรงอาหารของโรงเรียน
 - 8.4 หอประชุมของโรงเรียน
 - 8.5 สนามและบริเวณภายในโรงเรียน

9. แหล่งความรู้และวัสดุอุปกรณ์ ในกรณีที่โรงเรียนขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ วัสดุสถานที่ และบุคลากร แหล่งที่โรงเรียนจะหาเพื่อให้ นักเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้นั้น อาจหาได้จากแหล่งเหล่านี้

- 9.1 หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดประชาชน หอสมุดของวิทยาลัยหรือ มหาวิทยาลัยทุกแห่ง
 - 9.2 วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญในกิจกรรมด้านต่าง ๆ เช่น เจ้าของ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ให้ความรู้ด้านการเกษตร หรือวิทยากรจาก กองกำกับกำกับการตำรวจชายแดนให้ความรู้ด้านลูกเสือชาวบ้าน เป็นต้น
 - 9.3 แหล่งอุปกรณ์จากโรงเรียนใกล้เคียง หรือจากสถาบันหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น วิทยาลัยครู หรือหน่วยศึกษานิเทศก์
 - 9.4 ยืมสนามหรือสถานที่ของหน่วยราชการหรือเอกชน เช่น โรงเรียนวัดเทพศิลา ยืมสนามฟุตบอลของสนามหัวหมากโรงเรียน วัดไผ่ตัน ยืมสนามฟุตบอลของสวนจตุจักร หรือยืมบริเวณ หมู่บ้านของเอกชน เช่น หมู่บ้านนวมานีที่คลองจั่น ซึ่งสามารถ ทำเป็นค่ายพักแรมลูกเสือชั่วคราวได้อย่างดี
10. เงินที่นำมาจัดกิจกรรม สามารถจัดหาได้จากแหล่งต่อไปนี้
- 10.1 งบประมาณของโรงเรียน
 - 10.2 โรงเรียนขายอาหารกลางวันหรือสมุดคินสอในโรงเรียน
 - 10.3 จัดฉายภาพยนตร์
 - 10.4 จัดทัศนศึกษา
 - 10.5 รวบรวมเงินจากอาจารย์และนักเรียน
 - 10.6 รวบรวมเงินจากสมาชิก
 - 10.7 ทุนอุดหนุนจากสมาคมผู้ปกครอง

- 10.8 ทุนอุดหนุนจากศิษย์เก่า
- 10.9 ทุนอุดหนุนจากบริษัท ห้างร้าน หรือบุคคลภายนอก
11. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมขึ้นอยู่กับความสะดวกของโรงเรียน ซึ่งต้องคำนึงถึงสถานที่ ประเภทของกิจกรรมที่จัด ความพร้อมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม เวลาที่สามารถเลือกจัดกิจกรรมได้ตามความเหมาะสมได้แก่
- 11.1 เวลาเรียน
- 11.2 วันหยุดราชการและวันหยุดเรียน
- 11.3 เวลาพักรับประทานอาหาร
- 11.4 เวลาเลิกเรียน
- 11.5 วันปิดภาคเรียน
- 11.6 แล้วยแต่ความจำเป็นของแต่ละกิจกรรม เช่นพิธีปล่อยกระหัง ต้องจัดในเดือน 12

การบริหารการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน ประกอบด้วยบุคลากรต่อไปนี้

1. ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่ มีหน้าที่วางนโยบายโรงเรียน และนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายกิจกรรม มีหน้าที่รับนโยบายการจัดกิจกรรมต่าง ๆ มาดำเนินการ
3. อาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละโครงการรับนโยบายจากผู้ช่วยอาจารย์ฝ่ายกิจกรรม และทำหน้าที่ประสานงานระหว่างฝ่ายบริหาร นักเรียน และชุมชน คอยควบคุมการดำเนินงานให้กิจกรรมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นไปตามนโยบายของโรงเรียน
4. นักเรียนหรือสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม ต้องเป็นนักเรียนปัจจุบันถ้าเป็นนักเรียนที่จบการศึกษาแล้ว หรือบุคคลภายนอก ต้องได้รับการยินยอมของอาจารย์

ใหญ่ก่อน นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ ไม่มีการบังคับ ให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมภายใต้การควบคุมดูแลของอาจารย์อย่างใกล้ชิด

นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนยังต้องคำนึงถึงหลักการต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรครั้งนี้คือ

หลักการจัดกิจกรรมนักเรียน

1. กิจกรรมทุกประเภทต้องอยู่ในความควบคุมของโรงเรียน โรงเรียนต้องคำนึงถึงสภาพของโรงเรียนว่า เหมาะสมที่จะจัดกิจกรรมชนิดใดบ้าง ครูมีมากน้อยเพียงใดพอที่จะควบคุมได้ทั่วถึงหรือไม่ กิจกรรมควรจะสอดคล้องกับสังคม ชนบประเพณี และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
2. กิจกรรมทุกอย่างที่จัดขึ้น จะต้องมียุคประสงค์ที่จะส่งเสริมความเจริญในแง่ต่าง ๆ ของนักเรียน
3. ครูใหญ่อ่านาจดสิทธิขาดที่จะอนุมัติหรือไม่อนุมัติกิจกรรมใด ๆ ที่เห็นว่าไม่ก่อให้เกิดความเจริญแก่นักเรียน หรือได้ผลไม่คุ้มค่า
4. จำนวน ชนิดและประเภทของกิจกรรมในโรงเรียน จะต้องเป็นไปตามส่วนของจำนวนนักเรียนและความต้องการของนักเรียน
5. โรงเรียนจะต้องมีวิธีการจำกัดนักเรียนคนหนึ่ง ไม่ให้เข้าร่วมในกิจกรรมหลายอย่างเกินไป เพราะจะทำให้เสียผลการเรียน และตัดโอกาสคนอื่น
6. โรงเรียนควรจะให้มีการแนะนำแก่นักเรียน เกี่ยวกับการเลือกกิจกรรมที่จะเข้าร่วมนั้น เพื่อให้เหมาะสมกับความสนใจ และความสามารถของนักเรียน
7. พยายามหาทางส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามต้องการ วิธีการส่งเสริมอาจทำโดยตรง เช่น การแนะนำให้เห็นคุณประโยชน์ของกิจกรรมต่าง ๆ อาจทำโดยทางอ้อม เช่น การเสียค่าบริการน้อย หรือพยายามจัดกิจกรรมหลาย ๆ ประเภทให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกตามความสนใจที่แตกต่างกัน

8. การใช้สถานที่สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ จะต้องกำหนดเวลาให้แน่นอน เพื่อจะได้ไม่เกิดการใช้สถานที่ซ้อนกัน

9. โรงเรียนมีหน้าที่จะต้องดูแล แนะนำเกี่ยวกับการเงิน และมีบัญชีรับจ่ายของกิจกรรมต่าง ๆ จะต้องรายงานต่อครูใหญ่ หรือแผนกการเงินของโรงเรียน

10. ครูใหญ่จะต้องแต่งตั้งครูที่ปรึกษาของแต่ละกิจกรรม เพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

หลักการเกี่ยวกับตัวครู

1. ครูเป็นเพียงที่ปรึกษาเท่านั้น ให้นักเรียนดำเนินงานด้วยตนเอง จะได้ใช้ความสามารถ และวิจาร์ณญาณของตนเองอย่างอิสระ

2. ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความถนัดตามธรรมชาติ ของเด็กแต่ละคน

3. ครูที่เป็นที่ปรึกษา ควรเป็นครูที่มีความรู้ ความถนัด และความสนใจ ในกิจกรรมนั้น ๆ

4. ครูควรมีเจตนาที่ดีต่อกิจกรรม เสริมหลักสูตรของนักเรียน

5. ในฐานะครูที่ปรึกษาจึงควรที่จะหาความรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับกิจกรรม ในโรงเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่ต้องรับผิดชอบ

หลักการเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. นักเรียนทุกคนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

2. การจัดกิจกรรมควรถือเอาความสนใจและความถนัดของนักเรียน

เป็นใหญ่

3. ให้นักเรียนทุกคนได้มีสิทธิเท่ากันในการเข้าร่วมกิจกรรม ให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับกิจกรรมนั้น ๆ ให้คิดว่ามีความมุ่งหมายอย่างไร กิจกรรมที่จะทำมีอะไรบ้าง มีวิธีจัดอย่างไร เพื่อให้นักเรียนสนใจ และแสดงความสามารถออกมา ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
4. นักเรียนไม่ควรได้รับสิทธิให้ขาดการเรียนเพื่อไปช่วยกิจกรรม
5. นักเรียนที่จบการศึกษาไปแล้ว ไม่ควรมีส่วนร่วมเข้ามาเกี่ยวข้องกับกิจกรรม เว้นแต่จะเข้ามาช่วยในฐานะวิทยากร
6. กิจกรรมแต่ละประเภทควรมีคณะกรรมการอันประกอบด้วย ประธาน รองประธาน และเหรัญญิก ซึ่งนักเรียนที่เป็นสมาชิกจะเป็นผู้เลือก โดยวิธีออกเสียงลงคะแนนแบบประชาธิปไตย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นในโรงเรียนประถมศึกษาแบ่งเป็น
กิจกรรมใหญ่ ได้ดังนี้

1. กิจกรรมที่เกี่ยวกับการปกครองหรือฝ่ายบริหาร
2. กิจกรรมที่เกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์
3. กิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนา และสังคมสงเคราะห์
4. กิจกรรมที่เกี่ยวกับสังคม และการเข้าสังคม
5. กิจกรรมค่านักกีฬา
6. กิจกรรมค่านักวิชาการ
7. กิจกรรมที่เกี่ยวกับการรื่นเริงหรือสันทนาการ
8. กิจกรรมค่านักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
9. กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี

รายละเอียดเกี่ยวกับประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา
ศึกษามีดังนี้

กิจกรรมที่เกี่ยวกับการปกครองหรือฝ่ายบริหาร

1. กิจกรรมสนทนาเวลาเช้า
2. การตั้งสถานักเรียน
3. การเลือกกรรมการนักเรียน
4. การเลือกหัวหน้านักเรียน
5. การเลือกหัวหน้า - รองหัวหน้าชั้น
6. การเลือกสารวัตรนักเรียน

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบำเพ็ญประโยชน์

1. กลุ่มอาสาสมัครเพื่อรักษาความสงบในโรงเรียน
2. กลุ่มอาสาสมัครเพื่อรักษาความสะอาดภายในโรงเรียน
3. กลุ่มอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย
4. กลุ่มอาสาสมัครทำงานในห้องสมุด
5. กลุ่มอาสาสมัครช่วยพัฒนาท้องถิ่นหรือออกค่ายอาสาพัฒนา
6. กลุ่มอาสาสมัครช่วยขายของหรืออาหารในโรงเรียน
7. กลุ่มอาสาสมัครทำงานด้านการจราจรเพื่อแบ่งเบาภาระของตำรวจ

จราจร

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและสังคมสงเคราะห์

1. การจัดตั้งชุมนุมพุทธศาสน์และประเพณี
2. โรงเรียนนิมนต์พระมาปาฐกถาธรรมที่โรงเรียน
3. โรงเรียนนำนักเรียนไปฟังเทศน์หรือเวียนเทียนที่วัดเนื่องในเทศกาล

ต่าง ๆ -

4. โรงเรียนเป็นเจ้าภาพนำผ้าป่า, กฐิน หรือเทียนพรรษาไปถวายวัด

โดยมีนักเรียนไปร่วมด้วย

5. การจัดตั้งชุมนุมผู้บำเพ็ญประโยชน์
6. การจัดตั้งชุมนุมเนตรนารี
7. การจัดตั้งชุมนุมลูกเสือ
8. โรงเรียนนำลูกเสือและเนตรนารีออกไปบำเพ็ญประโยชน์ เช่น

ลอกคูคลอง ถางหญ้า ปลูกต้นไม้ให้แก่วัดหรือสาธารณะสมบัติ

9. โรงเรียนนำลูกเสือและเนตรนารีไปเยี่ยมและนำของไปแจกทหาร ตำรวจ ที่ได้รับบาดเจ็บจากการต่อสู้ผู้ก่อการร้ายที่โรงพยาบาล

10. โรงเรียนนำลูกเสือและ เนตรนารีนำของใช้และอาหารไปแจกประชาชนที่ประสบทุกข์ หรือวาทภัย

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสังคมและการเข้าสังคม

1. การจัดงานกินเลี้ยงระหว่างเพื่อน ๆ ในห้องตอนปิดภาค
2. การจัดทัศนศึกษาระยะไกล ๆ เช่น ชมวัดพระแก้ว ท้องฟ้าจำลอง เขาคิน ฯลฯ
3. โรงเรียนจัดทัศนศึกษาเพื่อชมสภาพทางภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ เช่น พระธาตุคอกยุดเทพ จังหวัดเชียงใหม่ เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก ฯลฯ
4. จัดตั้งชุมนุมวัฒนธรรมไทย
5. จัดตั้งชุมนุมวัฒนธรรมนานาชาติ และเชิญผู้เชี่ยวชาญของชาตินั้น ๆ มาบรรยายหรือให้คำปรึกษา เช่น เชิญเจ้าหน้าที่สถานทูตของประเทศสหรัฐอเมริกา มาบรรยายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติของเขา เป็นต้น
6. จัดตั้งชุมนุมปราชญ์
7. โรงเรียนเปิดสอนการเต้นรำแบบสากล เช่น จังหวะตะลุง ปี่กั้น ซาซาวา ฯลฯ หรือเปิดสอนรำวงมาตรฐาน
8. โรงเรียนจัดให้มีการอบรมมารยาทของนักเรียน เช่น มารยาทในการรับประทานอาหาร มารยาทในการชมมหรสพ มารยาทในการแต่งกายตามโอกาสต่าง ๆ ฯลฯ

กิจกรรมทางดานกีฬา

1. จัดแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนหรือกีฬาสี
2. คัดตัวนักกีฬาของโรงเรียนจากกีฬาสีส่งไปแข่งขันกับโรงเรียนอื่น ๆ หรือกลุ่มโรงเรียน

3. โรงเรียนจัดตั้งชมรมกีฬาประเภทต่าง ๆ เช่นชมรมฟุตบอล ชมรมแบดมินตัน ฯลฯ
4. โรงเรียนจัดฉายภาพยนตร์ เกี่ยวกับการกีฬาให้นักเรียนชม
5. โรงเรียนจัดให้นักเรียนเล่นกิจกรรมเข้าจังหวะหรือกายบริหารประกอบเพลง
6. โรงเรียนจัดแข่งขันหรือมีกีฬาประเภทต่อไปนี้ให้นักเรียนเล่น
 - 6.1 ฟุตบอล
 - 6.2 บาสเกตบอล
 - 6.3 วอลเลย์บอล
 - 6.4 ตะกร้อ
 - 6.5 แครีบอล
 - 6.6 แฮนด์บอล
 - 6.7 ห่วงยาง
 - 6.8 วายน้ำ
 - 6.9 ยิมนาสติก
 - 6.10 เทนนิส
 - 6.11 ปิงปอง
 - 6.12 จักรยาน
 - 6.13 ฟันดาบ
 - 6.14 รักบี้

กิจกรรมทางค่านิยมวิชาการ

1. จัดตั้งชุมนุมทางวิชาการ เช่นชุมนุมคณิตศาสตร์ ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

2. โรงเรียนส่งนักเรียนไปแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการระหว่างโรงเรียนต่าง ๆ ทางทีวี หรือทางวิทยุกระจายเสียง
3. โรงเรียนประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่เรียนดีในแต่ละชั้น พร้อมทั้งมอบวุฒิบัตร และให้รางวัล
4. โรงเรียนจัดกลุ่มนักเรียนที่เรียนดีในแต่ละวิชา มีห้องทำงานให้เพื่อคอยเป็นที่ปรึกษา นักเรียนรุ่นน้อง หรือเพื่อน ๆ ชั้นเดียวกันที่มีปัญหาทางด้านวิชาการ
5. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น จัดนิทรรศการวันเข้าพรรษา วันปิยมหาราช วันสุนทรภู่ ฯลฯ
6. โรงเรียนจัดอาจารย์เข้าเวรทางวิชาการหมุนเวียนกันในแต่ละภาควิชา เช่น วันจันทร์อาจารย์ ก. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในภาควิชาคณิตศาสตร์ อาจารย์ ข. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในภาควิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรื้อเรียงหรือสันหนากการ

1. โรงเรียนจัดตั้งชุมนุมการละคร
2. โรงเรียนจัดตั้งชุมนุมดนตรีไทย
3. โรงเรียนจัดตั้งชุมนุมดนตรีสากล
4. โรงเรียนจัดตั้งชุมนุมนักเรียนรองประธานเสียง
5. โรงเรียนจัดตั้งชุมนุมนาฏศิลป์
6. โรงเรียนจัดงานรื้อเรียงประจำปีหรือตอนปิดภาคเรียน
7. โรงเรียนจัดหาภาพยนตร์สารคดีเช่นการท่องเที่ยว การเกษตร หรือประเภทเบาสมองเช่น การ์ตูน มาฉายให้นักเรียนดูที่โรงเรียน หรือนำนักเรียนไปดูที่โรงภาพยนตร์

กิจกรรมค่านาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และงานอดิเรก

1. โรงเรียนจัดห้องอ่านหนังสือพิมพ์ หนังสือนิยาย หนังสือการ์ตูน ฯลฯ เพื่อให้นักเรียนอ่านยามว่าง โดยแยกออกมาจากห้องสมุด
2. โรงเรียนจัดห้องดนตรี พร้อมทั้งมีเครื่องดนตรีให้นักเรียนฝึกซ้อม
3. โรงเรียนจัดแผนกอุปกรณ์กีฬา มีเจ้าหน้าที่ประจำ เพื่อให้นักเรียนมาขอเบิกไปเล่นได้
4. โรงเรียนจัดห้องกิจกรรมรวม หรือห้องอเนกประสงค์เพื่อให้นักเรียนที่สนใจในกิจกรรมหรือชมรมต่าง ๆ เข้าไปทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีโต๊ะเก้าอี้ แยกเป็นสัดส่วน ของแต่ละชมรม เมื่อนักเรียนว่างจากการเรียนจะได้เข้าไปร่วมกิจกรรมที่ตนสนใจได้

กิจกรรมลูกเสือและ เนตรนารี

1. โรงเรียนจัดตั้งกองลูกเสือประจำโรงเรียน
2. โรงเรียนกำหนดให้นักเรียนที่เป็นลูกเสือ แต่งเครื่องแบบลูกเสือ และทำกิจกรรมในวันที่โรงเรียนกำหนด
3. โรงเรียนจัดอาจารย์ที่มีความรู้ทางลูกเสือ ให้การอบรมสั่งสอน
4. โรงเรียนจัดให้มีการเดินทางไกลภายในโรงเรียน
5. โรงเรียนจัดตั้งค่ายพักแรมลูกเสือภายในโรงเรียน
6. โรงเรียนจัดให้ลูกเสือออกค่ายพักแรมตามต่างจังหวัด เช่นค่ายลูกเสือ

วชิราวุธ จังหวัดชลบุรี

7. โรงเรียนส่งลูกเสือไปเข้าค่ายร่วมกับลูกเสือโรงเรียนอื่น ๆ
8. โรงเรียนส่งลูกเสือไปร่วมสวนสนามหรือร่วมกิจกรรมกับกองลูกเสือโรงเรียนอื่น ๆ ในวันสำคัญทางลูกเสือ
9. โรงเรียนส่งลูกเสือไปอบรมเป็นลูกเสือค้ำเพ็ญ

10. โรงเรียนส่งลูกเสือไปอบรมเป็นลูกเสือจราจร
11. โรงเรียนจัดตั้งกองเนตรนารีประจำโรงเรียน
12. โรงเรียนจัดอาจารย์ที่มีความรู้ทางเนตรนารีให้การอบรมสั่งสอน
13. โรงเรียนกำหนดให้นักเรียนที่เป็นเนตรนารีแต่งเครื่องแบบเนตรนารี และทำกิจกรรมในหน้าที่โรงเรียนกำหนด
14. โรงเรียนจัดอาจารย์ผู้ฝึกสอนเนตรนารีโดยให้เน้นวิชาที่เนตรนารีจะต้องเรียนรู้และนำไปปฏิบัติช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ได้ เช่น การปฐมพยาบาล การเลี้ยงเด็กอ่อน การทำอาหาร การใช้จ่ายสามัญประจำบ้าน ฯลฯ
15. โรงเรียนนำเนตรนารีไปบำเพ็ญประโยชน์ เช่น ช่วยเลี้ยงเด็กที่สถานเด็กกำพร้า ช่วยงานที่โรงพยาบาล ให้คำแนะนำด้านอนามัยแก่ชุมชน ฯลฯ
16. โรงเรียนจัดฉายภาพยนตร์ หรือเชิญวิทยากรมาให้การอบรมแก่เนตรนารี เช่น ภาพยนตร์เกี่ยวกับการปฐมพยาบาล หรือเชิญพยาบาลมาสาธิตการเลี้ยงเด็กอ่อน เป็นต้น

การประเมินผล

1. ประเมินผลทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม หรืออย่างน้อยควรประเมินผลเป็นระยะ ๆ
2. ฝ่ายบริหาร ฝ่ายกิจกรรม สมาชิก นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ร่วมกิจกรรมช่วยกันประเมินผล
3. การประเมินผลต้องมีการประเมินค่านวัตกรรม ประสงค์ วิธีการจัดอุปกรณ์ จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม เวลา สถานที่ คุณค่าที่ได้รับ และความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรม
4. เมื่อประเมินผลแล้วต้องแจ้งให้สมาชิกทราบ และบันทึกเป็นหลักฐานเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

5. วิธีการประเมินผลกิจกรรมอาจทำได้หลายวิธีดังนี้
- 5.1 สังเกตจากการให้ความสนใจของสมาชิกหรือนักเรียน
 - 5.2 ดูจากผลงานของกิจกรรม
 - 5.3 ใ้สมาชิกหรือผู้รวมกิจกรรมกรอกแบบประเมินผล
 - 5.4 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประชุมอภิปรายผล
 - 5.5 สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โปรแกรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา
 ความหมาย กิจกรรมเสริมหลักสูตรหมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นนอกเวลาเรียน
 เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในชั้นเรียนและพัฒนาการของผู้เรียนให้
 สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการโดยนักเรียนภายใต้ความเห็นชอบ
 และสนับสนุนของครูอาจารย์ และผู้บริหารโรงเรียน

ความมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. เพื่อส่งเสริมทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการเป็นผู้นำ การทำงาน
 ร่วมกัน ฯลฯ
2. เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเกิดความสนุกสนานที่
 ได้ทำงานที่ตนสนใจ
3. เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบความสามารถพิเศษ ความถนัด และความ
 สนใจของตนเอง ได้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถนั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น
4. เพื่อให้นักเรียนมีความรักโรงเรียน ภาคภูมิใจในเกียรติของ
 โรงเรียนและมีขวัญดี
5. เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย และฝึกความเป็นพลเมืองดี
 ของชาติ
6. เพื่อสร้างนิสัยให้นักเรียนมีระเบียบวินัย รู้จักเคารพกฎข้อบังคับต่าง ๆ
 ในสังคมที่ตนอยู่
7. เพื่อให้นักเรียนรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
8. เพื่อให้นักเรียนมีความร่วมมืออันดีและมีความสามัคคีกัน
9. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์กับนักเรียน และนักเรียน
 กับนักเรียน
10. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางค่านิยมคณิศภาพ รู้จักรับผิดชอบและรู้จัก
 เคารพบุคคลอื่น

11. เพื่อให้นักเรียนได้เห็นความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่าช่วยสนับสนุนการเรียนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

แนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา

วิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ก. การเตรียมการก่อนจัดกิจกรรม

1. ขั้นริเริ่ม ผู้ริเริ่มในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น เป็นบุคคลหลายฝ่ายรวมกันคือ ฝ่ายบริหาร อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมนักเรียน อาจารย์ที่สอนประจำแต่ละวิชา เช่น วิชาสังคมศึกษา วิชาพละนาฏศิลป์ ฯลฯ หรืออาจารย์และนักเรียนร่วมกันวางแผน และจัดกิจกรรมที่ตนสนใจ ภายใต้ความเห็นชอบและสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร

2. อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.1 การเลือกอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.1.1 ผู้บริหารเลือกตามความเหมาะสม

2.1.2 ผู้บริหารและคณะอาจารย์ช่วยกันเลือก

2.1.3 คณะอาจารย์เลือกกันเอง

2.1.4 ผู้บริหาร อาจารย์และนักเรียนร่วมกันเลือก

2.1.5 นักเรียนเลือกและเสนอชื่อไปให้ฝ่ายบริหารพิจารณาแต่งตั้ง

หลักการเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้เลือกต้องพิจารณาบุคคลที่มีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ เช่น มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีบุคลิกภาพ ความถนัด ความสามารถในการทำงานร่วมกับนักเรียน รักประชาธิปไตย มีความเป็นกันเอง กล้าตัดสินใจ เป็นผู้พร้อมจะเสียสละทั้งกำลังกาย กำลังความคิดและเวลาให้แก่งานในหน้าที่

เป็นบุคคลที่คนส่วนใหญ่ยอมรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์และนักเรียนในโรงเรียนนั้น

2.2 หน้าที่ของอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมเสริมหลักสูตรอาจจำแนกได้ดังนี้

2.2.1 ร่วมกับฝ่ายบริหารและนักเรียนในการวางโครงการ

และแผนงานการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.2.2 เป็นสื่อกลางระหว่างฝ่ายบริหารกับนักเรียนในการ

ประสานงานหรือแถลงกิจการต่าง ๆ

2.2.3 เป็นผู้คอยชี้แนะ ช่วยแก้ปัญหา และเสนอแนวคิดใหม่ ๆ

เพื่อให้กิจกรรมเสริมหลักสูตรดำเนินไปด้วยความถูกต้อง

และรวดเร็ว

2.2.4 ทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน เช่น

ค่านิยม หรือการกีฬา เป็นต้น

2.2.5 ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาค้นการเลือกกิจกรรม การวาง

แผนและการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.2.6 เป็นผู้เสริมกำลังใจและหาทางให้คณะอาจารย์มีความเข้าใจ

และพร้อมที่จะให้การสนับสนุน และร่วมกิจกรรมที่

จัดขึ้น

2.2.7 เป็นผู้ชี้แนะให้นักเรียนเห็นคุณประโยชน์ของกิจกรรมเสริม

หลักสูตร และเกิดความกระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรม

ด้วยความเต็มใจ

2.2.8 ทำหน้าที่ตรวจสอบระเบียบการใช้จ่ายเงินในการจัด

กิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดหาและเก็บรักษา

เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกิจกรรม

2.2.9 ช่วยส่งเสริมนโยบายของโรงเรียน และความเข้าใจ

อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยอาศัยการจัด

กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นสื่อกลาง

2.2.10 ศึกษาหาความรู้และเทคนิคต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่เสมอ

3. โรงเรียนควรมีการประชุมสัมพันธฺ์จูงใจให้นักเรียนเข้าร่วมเป็นสมาชิกในรูปของชุมนุม เช่น ชุมนุมดนตรี ชุมนุมกีฬา หรือเป็นสมาชิกในรูปของกิจกรรมเฉพาะอย่าง เช่น เป็นกรรมการจัดงานวันเรียงประจำปี เป็นกรรมการจัดนิทรรศการ ฯลฯ

4. โรงเรียนต้องกำหนดจุดมุ่งหมาย ขอบข่าย และรายละเอียดต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแต่ละชนิดไว้ให้ชัดเจน และต้องแจ้งให้นักเรียนหรือสมาชิกทราบทุกครั้ง การแจ้งกิจกรรมนั้นอาจทำได้โดย

- 4.1 ประกาศ เครื่องกระจายเสียง
- 4.2 พิมพ์รายละเอียดต่าง ๆ แจกนักเรียน
- 4.3 ติดประกาศตามป้ายประกาศในโรงเรียน
- 4.4 ประชุมชี้แจง
- 4.5 แจ้งให้ทราบในห้องเรียนโดยผ่านหัวหน้าชั้นหรืออาจารย์ประจำชั้น
- 4.6 ประกาศในวารสารของโรงเรียน
- 4.7 ในกรณีที่จะเชิญผู้ปกครองนักเรียนมาร่วมด้วย ควรออกหนังสือเชิญฝากนักเรียนไป

5. การเตรียมงานเพื่อจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้นมีการจัดเตรียมภายใต้การประสานงานของฝ่ายบริหาร อาจารย์ และนักเรียนดังนี้ คือ

- 5.1 ประชุมระหว่างผู้บริหารและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยวางแผนโปรแกรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ตลอดปี
จัดเตรียมงบประมาณ อุปกรณ์ เวลา สถานที่และบุคลากรไว้ให้พร้อม

- 5.2 ประชุมอาจารย์ ชี้แจงวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน
แบ่งหน้าที่รับผิดชอบและขอความร่วมมือจากทุกฝ่าย
- 5.3 ประชุมนักเรียนชี้แจงวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน และ
แบ่งหน้าที่รับผิดชอบร่วมกับอาจารย์

6. การจัดเตรียมสถานที่ ขึ้นอยู่กับประเภทของกิจกรรมที่จัดขึ้น สถานที่
ภายในโรงเรียนที่สามารถจัดกิจกรรมได้ คือ

- 6.1 ห้องเรียนแต่ละห้อง
- 6.2 หอสมุด
- 6.3 โรงอาหาร
- 6.4 หอประชุม
- 6.5 สนามและบริเวณภายในโรงเรียน

7. แหล่งความรู้และวัสดุอุปกรณ์ ในกรณีที่โรงเรียนขาดแคลนแหล่งความรู้
วัสดุอุปกรณ์หรือสถานที่ แหล่งที่ช่วยสนับสนุนให้นักเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้
อาจหาได้จากแหล่งเหล่านี้

- 7.1 หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดประชาชน หอสมุดของวิทยาลัยหรือ
มหาวิทยาลัยทุกแห่ง
- 7.2 สถานที่ตั้งของกิจการต่าง ๆ เช่น ฟาร์มเลี้ยงสัตว์
โรงเรียนสอนดนตรี ฯลฯ
- 7.3 ขอยืมวัสดุอุปกรณ์จากโรงเรียนใกล้เคียง หรือจากสถาบัน
หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ที่ว่าการเขต วิทยาลัยครู
หน่วยศึกษานิเทศก์ ฯลฯ

7.4 ขอเยี่ยมชมหรือสถานที่ของหน่วยราชการหรือเอกชน เช่น โรงเรียนวัดไผ่ตัน เยี่ยมสนามกีฬาของสวนจตุจักร โรงเรียนวัดเทพศิลา เยี่ยมสนามฟุตบอลของสนามหัวหมาก หรือเยี่ยมบริเวณหมู่บ้านของเอกชน เช่น หมู่บ้านนารานีที่คลองจั่น ทำเป็นค่ายพักแรมลูกเสือชั่วคราว เป็นต้น

8. เงินที่นำมาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร สามารถจัดหาได้จากแหล่งต่อไปนี้

8.1 งบประมาณของโรงเรียน

8.2 ระเบียบจากนักเรียน

8.3 ทุนอุดหนุนจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก

8.4 รายได้จากการขายอาหารกลางวัน

8.5 จัดฉายภาพยนตร์หรือแสดงละคร

8.6 ทุนอุดหนุนจากสมาคมครู-ผู้ปกครอง

8.7 ค่ายบำรุงจากสมาชิกแต่ละชุมนุม

9. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ขึ้นอยู่กับความสะดวกของโรงเรียนซึ่งต้องคำนึงถึงสถานที่ ประเภทของกิจกรรมที่จัด ความพร้อมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม เวลาที่สามารถเลือกจัดกิจกรรมได้ความเหมาะสม ได้แก่

9.1 เวลาเรียน หรือชั่วโมงว่าง

9.2 เวลาพัก

9.3 เวลาหลังเลิกเรียน

9.4 วันหยุดราชการหรือวันหยุดพิเศษ

9.5 วันปิดภาคเรียน

9.6 จัดตามโอกาสและความจำเป็นของแต่ละกิจกรรม เช่น พิธีลอยกระทง ต้องจัดในวันเพ็ญเดือนสิบสอง เป็นต้น

ข. การดำเนินงาน

1. การบริหารการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน
ประกอบด้วยบุคลากรต่อไปนี้

1.1 ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่ มีหน้าที่วางนโยบาย
ของโรงเรียน และนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1.2 ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายกิจกรรม มีหน้าที่รับนโยบาย
การจัดกิจกรรมต่าง ๆ มาดำเนินการ

1.3 อาจารย์ผู้ควบคุมแต่ละโครงการร่วมกับอาจารย์ฝ่าย
กิจกรรมทำหน้าที่ประสานงานระหว่างฝ่ายบริหาร นักเรียน และชุมชน
คอยควบคุมการดำเนินงานให้กิจกรรมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และ
เป็นไปตามนโยบายของโรงเรียน

1.4 นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ ไม่มี
การบังคับ ให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมภายใต้การควบคุมดูแล
ของอาจารย์อย่างใกล้ชิด

2. หลักการเกี่ยวกับตัวอาจารย์ที่ควบคุมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.1 อาจารย์เป็นเพียงที่ปรึกษาเท่านั้น ให้นักเรียนดำเนินงานด้วยตนเองจะได้ใช้ความสามารถและวิจารณญาณของตนเองอย่างมีอิสระ
แต่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของอาจารย์

2.2 อาจารย์ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่ง
ความถนัดตามธรรมชาติของนักเรียนแต่ละคน

2.3 อาจารย์ควรมีเจตนาที่ดีต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ของนักเรียน

2.4 อาจารย์ที่ควบคุมในแต่ละกิจกรรม ควรจะมีความรู้
ความถนัดและความสนใจในกิจกรรมนั้น ๆ

2.5 ในฐานะที่เป็นอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรที่จะหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมในโรงเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจกรรมที่ต้องรับผิดชอบ

3. หลักการเกี่ยวกับตัวนักเรียน

3.1 นักเรียนทุกคนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

3.2 การจัดกิจกรรมควรถือเอาความสนใจและความถนัดของนักเรียน เป็นใหญ่

3.3 ให้นักเรียนทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเข้าร่วมกิจกรรม ให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของกิจกรรม ประเภท ของกิจกรรม และวิธีการจัดกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อให้ นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 นักเรียนไม่ควรได้รับสิทธิให้ขาดเรียนเพื่อไปช่วยกิจกรรม

3.5 นักเรียนที่จบการศึกษาไปแล้วไม่ควรมีส่วนเข้ามาเกี่ยวข้องกับ กิจกรรม เว้นแต่จะเข้ามาช่วยในฐานะวิทยากร หรือ อาจารย์ใหญ่อนุญาตแล้ว

3.6 คณะกรรมการของกิจกรรมแต่ละประเภทนั้น นักเรียนหรือ สมาชิกจะเป็นผู้เลือก โดยวิธีการออกเสียงหรือลงคะแนน แบบประชาธิปไตย ซึ่งประกอบไปด้วยประธาน รองประธาน เหนรัญญิก และกรรมการ

4. หลักการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

4.1 กิจกรรมทุกประเภทต้องอยู่ในความควบคุมของโรงเรียน โรงเรียนต้องคำนึงถึงสภาพของโรงเรียนว่า เหมาะสมที่จะ จัดกิจกรรมชนิดใดบ้าง อาจารย์มีมากน้อยเพียงใด

- พอที่ควบคุมได้ทั่วถึงหรือไม่ กิจกรรมควรจะสอดคล้องกับสังคม
ชนบประเพณี และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
- 4.2 กิจกรรมทุกอย่างที่จัดขึ้น จะต้องมึจุดประสงค์ที่จะส่งเสริม
ความเจริญในแง่ต่าง ๆ ของนักเรียน
- 4.3 อาจารย์ใหญ่มิอำนาจลัทธิวิชาที่จะอนุมัติหรือไม่ อนุมัติให้จัด
กิจกรรมใด ๆ ที่เห็นว่าไม่ก่อให้เกิดความเจริญแก่นักเรียน
หรือโดยลโมคุ้มครอง
- 4.4 จำนวน ชนิด และประเภทของกิจกรรมในโรงเรียนจะต้อง
เป็นไปตามสัดส่วนของจำนวนนักเรียน และความต้องการ
ของนักเรียน
- 4.5 โรงเรียนจะต้องมีวิธีการจำกัดนักเรียนคนหนึ่งไม่ให้เข้าร่วมใน
กิจกรรมหลายอย่างเกินไป เพราะจะทำให้เสียผลการเรียน
และตัดโอกาสคนอื่น
- 4.6 โรงเรียนควรจะจัดให้มีการแนะนำแก่นักเรียน เกี่ยวกับ
กิจกรรมที่จะเข้าร่วมนั้น เพื่อให้เหมาะกับความสนใจและ
ความสามารถของนักเรียน
- 4.7 พยายามหาทางส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
ตามต้องการวิธีการส่งเสริมอาจทำโดยตรง เช่น การแนะนำ
ให้เห็นคุณประโยชน์ของกิจกรรมต่าง ๆ และอาจทำโดยทางอ้อม
เช่น การเสียคาม่ารุงแต่น้อยหรือไม่ต้องเสียเลย หรือพยายามจัด
กิจกรรมหลาย ๆ ประเภทให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกตาม
ความสนใจที่แตกต่างกัน
- 4.8 การใช้สถานที่สำหรับจัดกิจกรรมต่าง ๆ จะต้องกำหนดเวลาให้
แน่นอน เพื่อจะได้ไม่เกิดการใช้สถานที่ซ้อนกัน

- 4.9 อาจารย์ใหญ่จะต้องแต่งตั้งอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรืออาจารย์ผู้ควบคุมแต่ละกิจกรรม เพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
- 4.10 อาจารย์ที่ควบคุมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีหน้าที่ที่จะต้องดูแล แนะนำเกี่ยวกับการเงิน และบัญชีรับ-จ่าย ของกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะต้องรายงานต่อแผนกการเงิน ของโรงเรียนหรืออาจารย์ใหญ่
5. การดำเนินงานในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร อาจดำเนินงานได้ ดังนี้
- 5.1 อาจารย์และนักเรียนร่วมกันวางแผนงาน
- 5.2 นักเรียนในรูปคณะกรรมการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างทั่วถึง โดยคำนึงถึงความสามารถและความเหมาะสม ดำเนินงาน ภายใต้อการดูแลจากอาจารย์ที่ควบคุมกิจกรรมอย่างใกล้ชิด
- 5.3 อาจารย์ที่ควบคุมกิจกรรมควร เปิดโอกาสให้นักเรียนมีความ รับผิดชอบ ใ้แสดงความคิดเห็นและความสามารถให้ มากที่สุด
- 5.4 มีการประสานงานอย่างใกล้ชิดทั้งฝ่ายบริหาร อาจารย์ผู้ ควบคุมกิจกรรมและนักเรียน
- ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สามารถจัดในโรงเรียนประถมศึกษา

ได้มี 9 ประเภท คือ

1. กิจกรรมที่ส่งเสริมการ เป็นผู้นำและการปกครองตนเอง
 - 1.1 กิจกรรมสนทนาเวลาเช้า (โฮมรูม)
 - 1.2 การเลือกหัวหน้า-รองหัวหน้าชั้น
 - 1.3 การเลือกหัวหน้านักเรียน

- 1.4 การเลือกกรรมการนักเรียน
- 1.5 การเลือกสารวัตรนักเรียน
- 1.6 การตั้งสถานักเรียน
2. กิจกรรมที่เกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์และสังคมสงเคราะห์
 - 2.1 การจัดตั้งชุมนุมผู้บำเพ็ญประโยชน์
 - 2.2 การจัดตั้งชุมนุมลูกเสือและเนตรนารี
 - 2.3 การนำสมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์หรือลูกเสือและเนตรนารีออกไปบำเพ็ญประโยชน์ เช่น ลอกกุศลลง ทางหญ้าให้แก้วค หรือสาธารณสมบัติ การนำของไปแจกทหาร-ตำรวจที่ได้รับบาดเจ็บจากการต่อสู้กับผู้ก่อการร้ายที่โรงพยาบาล หรือผู้ประสบอุทกภัย และวาทภัย เป็นต้น
 - 2.4 การจัดกลุ่มอาสาสมัคร ขยายของหรือขยายอาหารในโรงเรียน
 - 2.5 การจัดกลุ่มอาสาสมัครทำงานด้านการจราจร
 - 2.6 การจัดกลุ่มอาสาสมัครเพื่อรักษาความสงบภายในโรงเรียน
 - 2.7 การจัดกลุ่มอาสาสมัครเพื่อรักษาความสะอาดภายในโรงเรียน
 - 2.8 การจัดกลุ่มอาสาสมัครเพื่อช่วยงานในห้องสมุด
3. กิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนาและประเพณี
 - 3.1 การจัดตั้งชุมนุมพุทธศาสน์และประเพณี
 - 3.2 โรงเรียนเป็นเจ้าภาพนำผ้าป่า กฐิน หรือเทียนพรรษาไปทอดที่วัดโดยมีนักเรียนไปร่วมด้วย
 - 3.3 โรงเรียนนิมนต์พระมาปาฐกถาธรรมที่โรงเรียน
 - 3.4 โรงเรียนนำนักเรียนไปเวียนเทียนที่วัดเนื่องในงานเทศกาลต่าง ๆ

4. กิจกรรมที่เกี่ยวกับสังคมและการเข้าสังคม
 - 4.1 การจัดตั้งชุมนุมวัฒนธรรมไทย
 - 4.2 การจัดตั้งชุมนุมวัฒนธรรมนานาชาติ และเชิญผู้เชี่ยวชาญของชาตินั้น ๆ มาบรรยายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติของเขา
 - 4.3 นักเรียนจัดงานสังสรรค์ระหว่างเพื่อน ๆ ภายในห้อง
 - 4.4 การจัดทัศนศึกษาภายในจังหวัด เช่น ชมวัดพระแก้ว ทองฟ้าจำลอง ฯลฯ
 - 4.5 การจัดทัศนศึกษาต่างจังหวัด เพื่อชมและศึกษาสภาพภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ เช่น พระธาตุ คอยสุเทพ เขื่อนภูมิพล เกาะภูเก็ต ฯลฯ
 - 4.6 โรงเรียนจัดตั้งชุมนุมสังคม หรือการเข้าสังคม สอนให้สมาชิก รับผิดชอบปฏิบัติตน ในการเข้าสังคม เช่น มารยาทในการ แต่งกายในโอกาสต่าง ๆ มารยาทในการรับประทานอาหาร มารยาทในการชมมหรสพ หรือสอนการเต้นรำแบบต่าง ๆ
 - 4.7 การจัดตั้งชุมนุมปาฐกถา
5. กิจกรรมเกี่ยวกับการกีฬา
 - 5.1 การจัดการแข่งขันกีฬารายในโรงเรียนหรือกีฬาสี่
 - 5.2 การคัดเลือกนักกีฬาจากกีฬาสี่ส่งไปแข่งขันกับโรงเรียนอื่น ๆ หรือกลุ่มโรงเรียน
 - 5.3 จัดฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับการกีฬาให้นักเรียนชม
 - 5.4 จัดให้นักเรียนเล่นกิจกรรมเข้าจังหวะหรือกายบริหารประกอบ เพลง

5.5 โรงเรียนจัดแข่งขันหรือจัดให้นักเรียนเล่นกีฬา ต่อไปนี้

- บาสเกตบอล	- หวงยาง
- ฟุตบอล	- ตะกร้อ
- วอลเลย์บอล	- จักรยาน
- บิงปอ	- เทนนิส
- แอโรบอล	- บิมนาสติก
- แอเนคบอล	- ฟันดาบ
- วายน้ำ	- รักบี้

6. กิจกรรมที่เกี่ยวกับการริเริ่มหรือนันทนาการ

- 6.1 จัดตั้งชุมนุมการละคร
- 6.2 จัดตั้งชุมนุมนาฏศิลป์
- 6.3 จัดตั้งชุมนุมดนตรีไทย
- 6.4 จัดตั้งชุมนุมดนตรีสากล
- 6.5 จัดตั้งชุมนุมนักร้องหรือนักร้องประสานเสียง
- 6.6 จัดงานริเริ่มประจำปีหรือตอนปิดภาคเรียน
- 6.7 จัดหาภาพยนตร์สารคดี เช่น การท่องเที่ยว การเกษตร หรือประเภทเขาสมอง เช่น ภาพยนตร์การ์ตูน มาฉายให้นักเรียนดูที่โรงเรียน หรือพานักเรียนไปดูที่โรงภาพยนตร์ เป็นครั้งคราว

7. กิจกรรมค่านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์หรืองานอดิเรก

- 7.1 จัดแผนกอุปกรณ์กีฬา มีเจ้าหน้าที่ประจำ เพื่อให้นักเรียนมาขอเบิกไปเล่นได้
- 7.2 จัดห้องดนตรี และมีเครื่องดนตรีทั้งดนตรีไทย-สากลไว้ให้นักเรียนใช้ฝึกซ้อม

- 7.3 จัดห้องอ่านหนังสือพิมพ์ หนังสือนิยาย หนังสือการ์ตูน ฯลฯ เพื่อให้นักเรียนไปอ่านยามว่าง โดยแยกออกมาจากห้องสมุด
- 7.4 จัดห้องกิจกรรมรวมหรือห้องอเนกประสงค์ หรือสโมสรนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเข้าไปใช้เป็นห้องทำงานหรือทำกิจกรรมได้
8. กิจกรรมที่เกี่ยวกับลูกเสือและเนตรนารี
- 8.1 การจัดตั้งกองลูกเสือและเนตรนารีประจำโรงเรียน
- 8.2 การให้ลูกเสือและเนตรนารี เรียนวิชาที่ต่องนำไปปฏิบัติ เพื่อช่วยตนเองและเพื่อนมนุษย์ได้ เช่น ว่ายน้ำ การปฐมพยาบาล การไชยาสามัญประจำบ้าน การทำอาหาร การเลี้ยงเด็กกอดอน ฯลฯ
- 8.3 การฉายภาพยนตร์ หรือเชิญวิทยากรมาบรรยาย เกี่ยวกับวิชาที่ลูกเสือและเนตรนารีควรเรียนรู้
- 8.4 การจัดให้ลูกเสือเดินทางไกลภายในจังหวัด
- 8.5 การจัดให้ลูกเสือออกค่ายพักแรมในโรงเรียน
- 8.6 การจัดให้ลูกเสือออกค่ายพักแรมตามต่างจังหวัด เช่น ค่ายลูกเสือวชิราวุธ จังหวัดชลบุรี
- 8.7 การส่งลูกเสือไปเข้าค่ายพักแรมหรือสวนสนามร่วมกับกองลูกเสือโรงเรียนอื่น ๆ
- 8.8 การส่งลูกเสือและเนตรนารีไปอบรมเกี่ยวกับ การจรรยา และคัมภีร์
9. กิจกรรมด้านวิชาการ
- 9.1 การจัดตั้งชุมนุมทางวิชาการ

- 9.2 การส่งนักเรียนไปแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการระหว่าง-โรงเรียนต่าง ๆ ทางทีวี หรือวิทยุกระจายเสียง
- 9.3 การประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่เรียนดีในแต่ละชั้น พร้อมทั้งมอบวุฒิบัตรหรือให้รางวัล
- 9.4 การจัดกลุ่มนักเรียนที่เรียนดีในแต่ละภาควิชา มีห้องทำงานให้ เพื่อคอยเป็นที่เลี้ยงนักเรียนรุ่นน้องหรือเพื่อน ๆ ชั้นเดียวกันที่มีปัญหาด้านวิชาการ
- 9.5 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น จัดนิทรรศการ วันเข้าพรรษา วันปิยมหาราช วันสุนทรภู่ ฯลฯ
- 9.6 การจัดอาจารย์เวรหมุนเวียนกันในแต่ละภาควิชา เช่น วันจันทร์ อาจารย์ ก. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในภาควิชา-คณิตศาสตร์ อาจารย์ ข. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในภาค-วิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น

การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียนควรมีเกณฑ์ดังนี้

1. นักเรียน อาจารย์ และบุคลากรในโรงเรียนตลอดทั้งผู้ปกครองนักเรียนและชาวบ้านใกล้เคียง มีสิทธิที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียนที่โรงเรียนเป็นผู้จัดขึ้น เช่น งานประจำปีของโรงเรียน การนำผ้าป่า หรือออกร้านไปทอดที่วัด ฯลฯ

2. กิจกรรมที่จัดเป็นชุมนุมหรือชมรมผู้มีสิทธิเข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ สมาชิกในชุมนุมเท่านั้น เช่น ชุมนุมคนตรีไทย ชุมนุมนานาชาติ ยกเว้นสมาชิกในชุมนุมจะเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกชุมนุมเข้าร่วมกิจกรรมได้

3. บุคคลภายนอก เช่น ผู้ปกครองนักเรียน ชาวบ้านในชุมชน ใกล้เคียงศิษย์เก่า อาจารย์และนักเรียนจากโรงเรียนอื่น ฯลฯ ควรได้รับ ความยินยอม หรือการอนุญาตจากอาจารย์ใหญ่ก่อนจึงจะเข้าร่วมกิจกรรม ได้ และอาจารย์ใหญ่มีสิทธิที่จะสงวนสิทธิ การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของบุคคลภายนอกได้

การประเมินผล

1. หลักการประเมินผล

- 1.1 ประเมินผลทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม หรืออย่างน้อยควร ประเมินผลเป็นระยะ ๆ
- 1.2 ฝ่ายบริหาร อาจารย์ฝ่ายกิจกรรม สมาชิก นักเรียน และผู้เข้าร่วมกิจกรรม ช่วยกันประเมินผล
- 1.3 ต้องมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมด้านวัตถุประสงค์ วิธีการจัดอุปกรณ์ จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม เวลา สถานที่ คุณค่าที่ได้รับ ปัญหา-อุปสรรค และความคิดเห็น อันเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรม
- 1.4 เมื่อประเมินผลแล้วต้องแจ้งให้สมาชิกทราบ และบันทึกเป็นหลักฐาน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

2. วิธีการประเมินผล อาจประเมินผลได้หลายวิธีดังนี้

- 2.1 สังเกตจากการให้ความสนใจของสมาชิก หรือนักเรียน
- 2.2 ดูจากผลงานของกิจกรรม
- 2.3 ให้สมาชิกหรือผู้ร่วมกิจกรรมกรอกแบบประเมินผล
- 2.4 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประชุมอภิปรายผล
- 2.5 สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ประวัติผู้เขียน

นายวสันต์ พรหมบุญ สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษาบัณฑิต จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก ปีการศึกษา 2515 และได้เข้าศึกษา ต่อที่ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2517 ปัจจุบันทำงานอยู่ที่วิทยาลัยครูจันทร เกษม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย